

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en
Ontwikkelingssamenwerking (BDO)

datum 24 maart 2026

Betreffende wetsvoorstel:

36800 XVII

Vaststelling van de begrotingsstaat voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (XVII)
voor het jaar 2026

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 24 maart 2026 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: 50PLUS, VVD, D66, Lid-Keijzer, CDA, JA21 en PVV.

Tegen: DENK, SP, PvdD, SGP, ChristenUnie, BBB, GroenLinks-PvdA, Volt, Groep-
Markuszower en FVD.

Aangenomen amendementen

Begrotingsstaat artikel 3 Sociale vooruitgang

31 → **61** (Kröger c.s.) over het voor pleiten en beïnvloeden in Nederland kunnen
aanwenden van de reeds beschikbare financiering voor het maatschappelijk middenveld op
artikel 3.3

Maatschappelijke organisaties zijn essentieel voor onze democratie. In het
ontwikkelingssamenwerkingsbeleid zorgen maatschappelijke organisaties ervoor dat de
stem van mensen die wereldwijd worden geraakt door Nederlands beleid, in Den Haag
wordt gehoord. Zodat ons beleid effectief is, en aansluit bij de realiteit in andere landen,
waar oorlog, uitbuiting en armoede aan de orde van de dag zijn.

Het amendement betreft de reeds beschikbare financiering voor het maatschappelijk
middenveld op artikel 3.3 van deze begroting, en heeft geen budgettair beslag. Deze
financiering moet, onder de nog te publiceren instrumenten van het Focus-beleidskader,
volgens de indieners onder andere aangewend kunnen worden door maatschappelijke
organisaties voor pleiten en beïnvloeden in Nederland.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen
amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn
d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is
door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten
worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 24 maart 2026

blad 2

Dit amendement beoogt om pleitbezorging op nationaal niveau opnieuw subsidiabel te maken voor toekomstige financieringsrondes, en vraagt daarmee een aanpassing van de Subsidieregeling Buitenlandse Zaken. Het amendement heeft geen gevolgen voor gepubliceerde financieringsrondes en besluiten, verplichtingen of subsidierelaties die reeds rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Aangenomen. Tegen: VVD, BBB, FVD, SGP, Lid-Keijzer, JA21, Groep-Markuszower en PVV.

Begrotingsstaat artikel 3 Sociale vooruitgang

Begrotingsstaat artikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet

63 → **65** (Van Ark c.s.) over een instrument voor versterking van de zichtbaarheid, maatschappelijke inbedding en beleidsdialoog in Nederland ten aanzien van internationale doelstellingen op het terrein van vrouwenrechten, vrede en veiligheid, en rechten van minderheden

Dit amendement strekt ertoe (op subartikel 3.3) een nieuw vijfjarig instrument in te stellen ter waarde van 750.000 euro per jaar, en in totaal 3,75 miljoen euro voor vijf jaar (2026-2030). Dit instrument is gericht op het versterken van de zichtbaarheid, maatschappelijke inbedding en beleidsdialoog in Nederland ten aanzien van internationale doelstellingen op het terrein van vrouwenrechten, vrede en veiligheid, als ook rechten van minderheden.

De indieners achten het wenselijk om aanvullend op bestaande instrumenten voor het maatschappelijk middenveld een separaat instrument te creëren waarmee maatschappelijke organisaties activiteiten in Nederland kunnen ontplooiën die bijdragen aan:

- het vergroten van de zichtbaarheid van internationale inzet ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en de ondersteuning van vrouwenrechtenverdedigers;
- het versterken van de agenda inzake vrouwen, vrede en veiligheid;
- het versterken van de agenda inzake rechten van minderheden;
- het bevorderen van samenhang tussen lokale praktijkervaring in partnerlanden en Nederlandse beleidsvorming;
- het informeren van en het voeren van dialoog met beleidsmakers in de brede zin, waaronder ook leden van het parlement.

Het instrument wordt nadrukkelijk breder ingericht dan alleen voor beleidsdialoog, waarmee ruimte wordt geboden aan het maatschappelijk middenveld. De beoogde activiteiten en beoogde middelen kunnen worden aangewend voor initiatieven die beleidsdialoog verbinden aan bredere maatschappelijke en publieksgerichte initiatieven in Nederland, zoals kennisbijeenkomsten, publieksevenementen, samenwerking met relevante maatschappelijke coalities en activiteiten die bijdragen aan publieke bewustwording.

Met dit amendement wordt beoogd de dialoog over internationale vrouwenrechten en vrede- en veiligheidsvraagstukken en rechten van minderheden te verdiepen, de kennispositie van het parlement te versterken en het maatschappelijk draagvlak voor deze inzet in Nederland te vergroten.

datum 24 maart 2026

blad 3

De bedoeling is dat NGO's die reeds middelen ontvangen vanuit het FOCUS beleidskader niet worden uitgesloten van deelname.

Dekking voor dit amendement wordt geboden in bufferartikel 5.4 (Nog te verdelen i.v.m. wijzigingen BNI en/of toerekeningen). De indieners verzoeken het kabinet daarnaast om dit jaarlijkse budget van 750.000 euro voor dit instrument ook te verwerken in de begrotingen voor de jaren 2027-2030.

Aangenomen. Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, GroenLinks-PvdA, CDA, ChristenUnie, D66 en DENK.

Verworpen amendementen

Begrotingsstaat artikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid, water en klimaat

18 (Dassen) over verhoging van de financiële bijdrage voor het stoppen van ontbossing in 2026

Het Mercosur-handelsakkoord tussen de Europese Unie en de Zuid-Amerikaanse landen Argentinië, Brazilië, Paraguay, Bolivia en Uruguay (Mercosur) is al tientallen jaren in voorbereiding en vormt een van de grootste vrijhandelsovereenkomsten ter wereld. Hoewel het akkoord economische kansen biedt voor Europese export en economische samenwerking, staat het tegelijkertijd onder druk vanwege milieu- en duurzaamheidszorgen, met name rond ontbossing in de Amazone, het Cerrado-gebied en andere biodiverse ecosystemen. Daarnaast is ook de ontbossingsverordening wederom met een jaar uitgesteld en is de uiteindelijke implementatie daarvan onzeker in het kader van het Mercosur-herbalanceringsmechanisme.

Het demissionaire kabinet geeft aan dat zij de verdubbeling van de financiële bijdrage voor het stoppen van ontbossing in de drie tropische regenwoudregio's niet gaan halen. De afnemende mondiale klimaatambities en het uitstellen van de inwerkingtreding van de ontbossingsverordening door de Europese Commissie maakt het belangrijk dat juist nu extra wordt ingezet op ontbossingsmaatregelen. Indiener beoogt met dit amendement de financiële bijdrage voor het stoppen van ontbossing in 2026 te verhogen met € 15 miljoen euro.

De dekking voor dit incidentele amendement wordt gevonden door de middelen voor bosbehoud in artikel 2.3 onder bijdrage aan (inter)nationale organisaties geraamd voor 2029 en 2030 vroegtijdig beschikbaar te maken voor 2026. Dat betekent dat op artikel 2.3 € 7,5 miljoen uit begrotingsjaar 2029 en € 7,5 miljoen uit begrotingsjaar 2030 naar het begrotingsjaar 2026 wordt geschoven, zodat het kabinet het komende jaar de verdubbeling van de financiële bijdrage voor het stoppen van ontbossing kan nakomen.

Indiener acht het noodzakelijk om hier juist nu meer middelen voor vrij te maken, aangezien de ontbossingsverordening in het Europese Parlement wederom met een jaar is

datum 24 maart 2026

blad 4

uitgesteld en de ratificatie van het Mercosur-verdrag ongetwijfeld zal leiden tot een toename van ontbossingsproducten op Europese markten.

Verworpen. Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, GroenLinks-PvdA, ChristenUnie en DENK.

Begrotingsstaat artikel 3 Sociale vooruitgang

Begrotingsstaat artikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet

13 → 26 (Dobbe) over het terugdraaien van de bezuinigingen op artikel 3.2

Vrouwenrechten die zijn doorgevoerd in 2025 en met de beleidsbrief ontwikkelingshulp

Met dit amendement beoogt de indiener om de bezuinigingen op artikel 3.2

Vrouwenrechten die zijn doorgevoerd in de begroting van 2025 en met de beleidsbrief ontwikkelingshulp, terug te draaien. Met de beleidsbrief van begin dit jaar is aangekondigd dat deze post vanaf 2028 helemaal geschrapt wordt. De indiener ziet dit graag teruggedraaid.

Met dit amendement wordt het budget voor Vrouwenrechten teruggebracht op het niveau van de begroting BuHaOS van 2024 naar 46.240 (x1000) euro. Daarvoor is 24.240 (x1000) euro nodig. De dekking hiervoor wordt gevonden in artikel 5.4 door het verlagen van de asieltoerekening uit de ODA gelden. Deze toerekening beslaat momenteel met een budget van 1.680 (x1000) euro bijna 25% van het ODA budget. Met dit amendement wordt deze toerekening verlaagd met 1 procentpunt naar 23,8%. Dit levert 70.000 (x1000) euro op.

Het amendement Dobbe voor het intensiveren van de uitgaven op Humanitaire Hulp wordt hier ook mee gedekt. Met dit amendement wordt de regering ook verzocht om de terugdraaiing van deze bezuiniging vanaf de begroting van 2027 structureel te maken.

Indiener wijst erop dat de asielkosten voor eerstejaarsopvang betaald uit ontwikkelingsgeld in het afgelopen jaar (2025) de kosten lager uitvielen dan geraamd. Indiener wijst er bovendien op dat er een meerderheid in de Kamer bestaat voor het maximeren van de asielkosten voor eerstejaarsopvang betaald uit ontwikkelingsgeld. Met dit amendement stelt de indiener daarom voor om een deel van dit geld in te zetten waar het voor bedoeld is: duurzame ontwikkeling elders.

De indiener is ervan overtuigd dat het terugdraaien van deze bezuiniging noodzakelijk is. Vrouwenrechten staan wereldwijd steeds meer onder druk en de antirechtenbeweging is goed georganiseerd en gefinancierd. Bezuinigingen op de Nederlandse inzet op vrouwenrechten zullen een belangrijke bijdrage leveren aan het terugdraaien van veel rechten die vrouwen in de loop van de vorige eeuw hebben verworven. De indiener denkt dat de Nederlandse inzet op mensenrechten incompleet is als vrouwenrechten niet worden gesteund. Ook denkt de indiener dat vrouwenrechten op groot maatschappelijk draagvlak kunnen rekenen.

Verworpen. Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, GroenLinks-PvdA en DENK.

datum 24 maart 2026

blad 5

Begrotingsstaat artikel 3 Sociale vooruitgang

Begrotingsstaat artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

27 (Kröger) over herstel van het afgeschafte Civic Space Fund

Dit amendement beoogt het afgeschafte Civic Space Fund te herstellen, een klein maar belangrijk fonds. Hiermee kunnen ambassades lokale maatschappelijke organisaties steunen op thema's als klimaat, duurzame handel, voedselzekerheid, vrouwenrechten, vrijheid van meningsuiting en religie, LHBTI-rechten en vrede, recht en orde.

De maatschappelijke ruimte krimpt wereldwijd sterk. Nederland moet daarom blijven investeren in het maatschappelijk middenveld, door het fonds structureel met 10 miljoen per jaar te verhogen en de besteding ervan flexibel te houden. Dit is in lijn met recente adviezen van de Adviesraad Internationale Vraagstukken over ruime, snelle, flexibele financiering voor ambassades voor het steunen van maatschappelijke actoren, met name lokale maatschappelijke organisaties.

De dekking van 10 miljoen wordt gevonden in de 85 miljoen die beleidsmatig is gereserveerd, maar nog niet gecommiteerd, voor migratiesamenwerking. Hieronder valt ook het – volgens de indiener onhaalbare en ondoordachte – plan voor een terugkeerhub in Oeganda. Nederland zou geen mensen moeten uitzetten naar een land waar de doodstraf op homoseksualiteit staat. Dit geld kan beter worden ingezet voor het bevorderen van vrijheden, mensenrechten en LHBTI-rechten via lokale maatschappelijke organisaties.

Verworpen. Voor: SP, Volt, PvdD, GroenLinks-PvdA, ChristenUnie en DENK.

Begrotingsstaat artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

15 → **66** (Kröger en Teunissen) over het structureel verhogen van de bijdrage aan VN-organisatie UNRWA naar 19 miljoen euro

Dit amendement beoogt de bijdrage aan VN-organisatie UNRWA structureel te verhogen naar 19 miljoen euro, en de bijdrage zo weer op peil te brengen naar de bijdrage van vorige jaren, zoals weergegeven in onderstaande tabel. De verlaging van de Nederlandse bijdrage – naar aanleiding van ongefundeerde zorgen over de organisatie, die inmiddels zijn weersproken door twee gewichtige rapporten – verergert de grote financiële nood bij de organisatie. Zeker nu een aantal grote donoren, inclusief de Verenigde Staten, hun steun hebben stopgezet. UNRWA speelt een cruciale rol in de hulpverlening voor Palestijnen, en een niet functionerend UNRWA zal leiden tot de ineenstorting van de humanitaire hulpverlening in het gebied, met niet alleen menselijk leed, maar ook instabiliteit van de regio tot gevolg.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Huidig	19 mln	15 mln	11 mln	7 mln	3 mln	1 mln	1 mln
Nieuw			19 mln	19 mln	19 mln	19 mln	19 mln

De middelen die vrijkwamen door de bezuiniging op UNRWA, gingen naar noodhulp op artikel 4.1. Indieners verzoeken op dat artikel ook de dekking te zoeken om de UNRWA-bijdrage weer op peil te brengen.

Verworpen: Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, GroenLinks-PvdA en DENK.

datum 24 maart 2026

blad 6

Begrotingsstaat artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

21 → **64** (Van Baarle) over incidenteel € 1 miljoen voor hulp aan de Rohingya

Met dit amendement beoogt de indiener incidenteel € 1 miljoen vrij te maken voor hulp aan de Rohingya. De Rohingya verkeren nog steeds in zeer erbarmelijke omstandigheden en zijn al lange tijd slachtoffer van geweld, vervolging, onderdrukking en structurele ontworteling. In 2017 leidde een grootschalige militaire campagne van het leger van Myanmar tot massale vlucht, doden en beschuldigingen van genocide. Nederland heeft zich mede om deze reden aangesloten bij de genocidezaak tegen de Tatmadaw.

De humanitaire crisis is niet voorbij; de burgeroorlog in Myanmar woedt voort en heeft geleid tot nieuwe conflicten en massale noodsituaties, waardoor zowel lokaal als in de vluchtelingenkampen in buurlanden de positie van Rohingya verder is verslechterd. Recentelijk is gemeld dat aanvullende vluchtelingenstromen uit Rakhine naar Bangladesh hebben geleid tot een toename van de totale vluchtelingenpopulatie en dat de behoeften ver boven de beschikbare middelen uit blijven stijgen.

Ook in 2025 blijven Rohingya's gevaar lopen bij wanhoopsvluchten, bijvoorbeeld over zee, waarbij honderden personen zijn gestorven of vermist geraakt, mede door ontoereikende bescherming en dalende hulpverlening.¹

Daarnaast tonen recente rapporten dat de situatie in Myanmar, waaronder in Rakhine, blijvend onveilig is door voortdurende gevechten, bombardementen en luchtbombardementen op burgerinfrastructuur. Een ziekenhuis in de Rakhine-regio werd in december 2025 getroffen door een luchtaanval, waarbij tientallen burgers, inclusief gezondheidswerkers, gedood en gewond zijn geraakt. Dergelijke incidenten onderstrepen de acute noodzaak voor humanitaire steun en bescherming van de Rohingya gemeenschap.²

Internationale organisaties zoals Artsen zonder Grenzen, de VN en andere hulpinstanties hebben herhaaldelijk opgeroepen tot extra bijdragen om levensreddende hulp te kunnen leveren aan deze bevolking en om het menselijk leed te verlichten. Met dit amendement stelt de indiener voor om € 1 miljoen te reserveren om concreet bij te dragen aan de verbetering van de positie van de Rohingya, bijvoorbeeld via bijdragen aan internationale hulporganisaties of NGO's die direct in de kampen opereren.

Dit wordt gedekt uit de beleidsmatig gereserveerde middelen op artikel 4. De inzet van dit amendement past binnen het huidige beleid en ziet slechts toe op een specificatie van de uitgaven.

Verworpen. Voor: SP, Volt, PvdD, GroenLinks-PvdA, ChristenUnie en DENK.

Begrotingsstaat artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

22 (Van Baarle) over aanvullende middelen voor het West Bank Protection Consortium

Op de Westelijke Jordaanoever staan burgers onder toenemende druk door het optreden van gewelddadige en extremistische kolonisten. Deze gewelddadigheden, waaronder

¹ <https://www.theguardian.com/world/2025/dec/10/bangladesh-myanmar-rohingya-refugees-traffickers-malaysia?>

² <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/12/myanmar-deadly-military-air-strike-on-hospital-shows-vicious-disregard-for-right-to-life/>

datum 24 maart 2026

blad 7

intimidatie, vernielingen en gedwongen onteigeningen, zijn de afgelopen periode aantoonbaar toegenomen en leiden tot ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht. Nederland heeft zich terecht ingezet om verantwoordelijken voor dit geweld op sanctielijsten te plaatsen.

Deze ontwikkelingen raken de bevolking in de volle breedte, waaronder vrouwen, kinderen, ouderen, boeren, religieuze minderheden en andere kwetsbare groepen, die geconfronteerd worden met verlies van veiligheid, bestaanszekerheid en toegang tot rechtsbescherming. Daarbij zijn ook religieuze gebouwen en gebedshuizen, waaronder moskeeën, kerken en andere religieuze locaties, beschadigd of vernield, wat bijdraagt aan gevoelens van onveiligheid en verdere polarisatie binnen lokale gemeenschappen.

Het is daarom van belang dat Nederland aanvullende stappen zet ter bevordering van het internationaal recht en de bescherming van burgers. Dit kan onder meer door het ondersteunen van organisaties die zich inzetten voor rechtsbescherming van slachtoffers en het handhaven van internationale normen. Nederland is in dit kader lid van het West Bank Protection Consortium, waarin landen en niet-gouvernementele organisaties samenwerken aan het verbeteren van de rechtspositie en leefomstandigheden van mensen op de Westelijke Jordaanoever.

Met dit amendement stelt de indiener voor om een aanvullende bijdrage te leveren aan dit consortium. Daarmee draagt Nederland bij aan rechtsstatelijkheid, bescherming van burgers en het voorkomen van verdere ontwrichting in de regio.

De dekking van het amendement wordt gevonden door het overhevelen van niet-juridisch verplichte middelen binnen artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling van de begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Deze middelen worden beleidsmatig herschikt en ingezet voor dit doel, waarbij de verhoging van het verplichtingen- en uitgavenbudget volledig wordt gecompenseerd door een overeenkomstige verlaging van andere, niet-juridisch verplichte uitgaven binnen hetzelfde begrotingsartikel.

Verworpen. Voor: SP, Volt, PvdD, GroenLinks-PvdA en DENK.

Begrotingsstaat artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

24 (Van Baarle) over ondersteuning van organisaties die zich inzetten voor de bescherming en bijstand van de Oeigoerse bevolking

Dit amendement ziet toe op het overhevelen van € 250.000 binnen de vrije ruimte onder artikel 4 juridische verplichtingen aan ondersteuning van organisaties die zich inzetten voor de bescherming en bijstand van de Oeigoerse bevolking, die al jaren wordt geconfronteerd met ernstige mensenrechtenschendingen, zoals bijvoorbeeld Human Rights Watch en de Coalition to End Forced Labour in the Uyghur region.

Uit rapportages van de Verenigde Naties en internationale mensenrechtenorganisaties zoals de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) blijkt dat in de regio Xinjiang sprake is van grootschalige dwangarbeid, in het bijzonder in sectoren als katoen, textiel en industriële productie. Producten die onder deze omstandigheden tot stand komen, vinden via internationale handelsketens hun weg naar de Europese markt.

De Europese Unie heeft inmiddels een verordening aangenomen die producten die met dwangarbeid zijn vervaardigd van de interne markt moet weren. Deze verordening treedt

datum 24 maart 2026

blad 8

naar verwachting in 2027 in werking. De effectiviteit van deze verordening zal in belangrijke mate afhangen van de beschikbaarheid van betrouwbare informatie, documentatie van misstanden en de ondersteuning van slachtoffers. Organisaties die Oeigoeren bijstaan spelen een cruciale rol bij het documenteren van dwangarbeid, het ondersteunen van slachtoffers en het leveren van expertise die noodzakelijk is voor effectieve handhaving van mensenrechtennormen. Tegelijkertijd staan juist deze organisaties onder druk en beschikken zij vaak over beperkte middelen.

Met dit amendement draagt de indiener bij aan de versterking van internationale mensenrechtenbescherming en aan een zorgvuldige voorbereiding op de Europese aanpak van producten die met dwangarbeid zijn vervaardigd. Het voorgestelde bedrag van € 250.000 is doelgericht en passend binnen het bredere Nederlandse mensenrechtenbeleid. De dekking van het amendement wordt gevonden door het overhevelen van niet-juridisch verplichte middelen binnen artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling van de begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Deze middelen worden beleidsmatig herschikt en ingezet voor dit doel, waarbij de verhoging van het verplichtingen- en uitgavenbudget volledig wordt gecompenseerd door een overeenkomstige verlaging van andere, niet-juridisch verplichte uitgaven binnen hetzelfde begrotingsartikel.

Verworpen. Voor: SP, Volt, PvdD, SGP, GroenLinks-PvdA, ChristenUnie en DENK.

Begrotingsstaat artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

Begrotingsstaat artikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet

12 → **25** (Dobbe) over het terugdraaien van de bezuinigingen uit 2025 op artikel 4.1 Humanitaire Hulp

Met dit amendement beoogt de indiener om de bezuinigingen op artikel 4.1 Humanitaire Hulp, die zijn doorgevoerd in de begroting van 2025, terug te draaien. Met de zogenaamde 'kaasschaaf' is ongeveer 10% van het budget wegbezuinigd. De intensiveringen op humanitaire hulp naar aanleiding van de beleidsbrief ontwikkelingshulp van begin dit jaar hebben deze bezuiniging niet volledig teruggedraaid.

Met dit amendement wordt het budget voor humanitaire hulp teruggebracht op het niveau van de begroting BHO van 2024 naar 520.017 (x1000) euro. Daarvoor is 45.140 (x1000) euro nodig. De dekking hiervoor wordt gevonden in artikel 5.4 door het verlagen van de asieltoerekening uit de ODA gelden. Deze toerekening beslaat momenteel met een budget van 1.680 (x1000) euro bijna 25% van het ODA budget. Met dit amendement wordt deze toerekening verlaagd met 1 procentpunt naar 23,8%. Dit levert 70.000 (x1000) euro op. Het amendement Dobbe voor het intensiveren van de uitgaven op vrouwenrechten wordt hier ook mee gedekt. Met dit amendement wordt de regering ook verzocht om de terugdraaiing van deze bezuiniging vanaf de begroting van 2027 structureel te maken.

Indiener wijst erop dat de asielkosten voor eerstejaarsopvang betaald uit ontwikkelingsgeld in het afgelopen jaar (2025) de kosten lager uitvielen dan geraamd. Indiener wijst er bovendien op dat er een meerderheid in de Kamer bestaat voor het maximaliseren van de asielkosten voor eerstejaarsopvang betaald uit ontwikkelingsgeld. Met dit amendement

datum 24 maart 2026

blad 9

stelt de indiener daarom voor om een deel van dit geld in te zetten waar het voor bedoeld is: duurzame ontwikkeling elders.

De indiener is ervan overtuigd dat het terugdraaien van deze bezuiniging noodzakelijk is. Uit rapporten blijkt dat de vele bezuinigingen op humanitaire hulp in verschillende donorlanden een negatief effect heeft gehad op de veiligheid van hulpverleners. Het wegvallen van USAID heeft daarnaast rampzalige gevolgen gehad op wereldwijde humanitaire hulp. Het terugdraaien van de bezuinigingen op humanitaire hulp kan levens redden. Tot slot is de indiener ervan overtuigd dat humanitaire hulp op groot maatschappelijk draagvlak kan rekenen.

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, SP en PvdD.

Begrotingsstaat artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

Begrotingsstaat artikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet

29 (Dobbe) over het terugdraaien van bezuinigingen op UNRWA

Met dit amendement beoogt de indiener om de bezuinigingen op UNRWA terug te draaien en de bijdrage terug te brengen op het niveau van 2024, namelijk 19 miljoen euro.

De dekking hiervoor wordt gevonden in artikel 5.4 door het verlagen van de asieltoerekening uit de ODA gelden. De asieltoerekening op dit artikel beslaat momenteel 712 miljoen, waarvan 8 miljoen euro voor een bijdrage aan UNRWA zou worden gebruikt.

Indiener wijst erop dat de asielkosten voor eerstejaarsopvang betaald uit ontwikkelingsgeld in het afgelopen jaar (2025) de kosten lager uitvielen dan geraamd. Indiener wijst er bovendien op dat er een meerderheid in de Kamer bestaat voor het maximeren van de asielkosten voor eerstejaarsopvang betaald uit ontwikkelingsgeld. Met dit amendement stelt de indiener daarom voor om een deel van dit geld in te zetten waar het voor bedoeld is: het verstrekken van humanitaire hulp.

De indiener is ervan overtuigd dat het terugdraaien van deze bezuiniging noodzakelijk is. Veel experts, humanitaire organisaties en het kabinet zelf geven aan dat er momenteel geen alternatieven zijn voor UNRWA als verstrekker van humanitaire hulp in Gaza en de Westelijke Jordaanoever. Dit is ook omdat andere organisaties door Israël de toegang tot die gebieden wordt geweigerd. De humanitaire nood in Gaza en de Westelijke Jordaanoever is onverminderd hoog en het doorvoeren van de bezuinigingen kan rampzalige gevolgen hebben.

Verworpen. Voor: SP, Volt, 50PLUS, PvdD, GroenLinks-PvdA en DENK.

Begrotingsstaat artikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet

23 (Van Baarle) over € 1 miljard voor de wederopbouw van Gaza

In Gaza voltrekt zich een humanitaire catastrofe van ongekende omvang. Grote delen van de infrastructuur zijn verwoest, honderdduizenden mensen zijn ontheemd en basisvoorzieningen zoals woningen, ziekenhuizen, water- en elektriciteitsnetwerken zijn grotendeels vernietigd. Naast acute noodhulp zal grootschalige wederopbouw

datum 24 maart 2026

blad 10

onvermijdelijk en dringend noodzakelijk zijn. De schaal van de verwoesting is uitzonderlijk. Volgens cijfers van de Verenigde Naties is bijna vier vijfde van alle gebouwen in de Gazastrook vernietigd of zwaar beschadigd, wat heeft geleid tot een ongekenne hoeveelheid puin van tientallen miljoenen tonnen. De Verenigde Naties hebben aangegeven dat, bij het huidige tempo en zonder grootschalige internationale inzet, de volledige wederopbouw van Gaza naar schatting tot 350 jaar kan duren. Deze inschatting onderstreept dat het hier niet gaat om een reguliere wederopbouwopgave, maar om een historische humanitaire en infrastructurele crisis die onmiddellijke en substantiële internationale betrokkenheid vereist. Nederland beschikt historisch gezien over een lage staatsschuld in vergelijking met andere Europese landen. Juist in uitzonderlijke omstandigheden, waarin grootschalig menselijk leed en ernstige schendingen van het internationaal recht plaatsvinden, is het gerechtvaardigd en verantwoord om tijdelijk extra te lenen om internationale en humanitaire verantwoordelijkheid te nemen.

Met dit amendement wordt € 1 miljard beschikbaar gesteld voor de wederopbouw van Gaza. Deze uitgave wordt volledig gedekt door het laten oplopen van de staatsschuld.

Verworpen. Voor: SP, Volt, PvdD en DENK.

Begrotingsstaat artikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet

28 (Ceder) over volledig herstel van de koppeling tussen het ODA-budget en het BNI

Dit amendement regelt dat de koppeling tussen het ODA-budget en het BNI volledig wordt hersteld, conform de in maart 2025 aangenomen motie-Huizinga-Heringa c.s. (36 600 XVII, M).

Bij volledig herstel van de koppeling van het ODA-budget als 0,7% van het BNI zou er van 2026 tot en met 2030 ruim 2,2 miljard euro meer worden uitgegeven dan nu het geval is, zo blijkt uit het Verslag houdende een lijst van vragen en antwoorden bij de Wijziging van de begrotingsstaat voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (XVII) voor het jaar 2025 (36 725-XVII, nr. 8). Bij de Voorjaarsbesluitvorming is hier echter, in weerwil van de aangenomen motie, niet voor gekozen. Ook bij de begroting van 2026 is de koppeling niet volledig hersteld.

Dit is in strijd met de internationale OESO-afspraken en gaat ten koste van de allerarmsten wereldwijd. Indiener herstelt met dit amendement de koppeling volledig. Ter dekking kiest indiener voor een iets kleinere verlaging van het eigen risico. Indiener verzoekt de regering om deze mutatie te verwerken op de desbetreffende ontwerpbegroting.

De aanvullende middelen kunnen via artikel 5.4 worden verdeeld, zowel naar de BHO begroting als andere relevante begrotingen (FIN en BZ) waar ook ODA middelen op worden geraamd die verlaagd zijn.

datum 24 maart 2026

blad 11

x EUR miljoen	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal 2026–2030
ODA-budget bij systematiek voorgaande kabinetten CEP2024- CEP2025	7.120	6.275	6.228	6.565	6.920	
ODA-budget na voorjaarsnota	6.765	5.859	5.789	6.123	6.343	
Verschil	355	416	439	442	577	2.229

Verworpen. Voor: Volt, SGP en ChristenUnie.

Begrotingsstaat artikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet

3 → 30 → **62** (Kröger) over het voor het begrotingsjaar 2026 volledig herstellen van de koppeling van het ontwikkelingssamenwerkingsbudget aan 0,7% van het bruto nationaal inkomen

In een tijd van grote wereldwijde onrust en mondiale uitdagingen, is het van essentieel belang dat Nederland blijft investeren in internationale samenwerking, vrede, en veiligheid – ook in ons eigen belang.

Vijftig jaar lang hanteerde Nederland een koppeling van het ontwikkelingssamenwerkingsbudget aan 0,7% van het bruto nationaal inkomen (bni). Want als het goed gaat met ons, kunnen we meer doen voor mensen in nood wereldwijd. Het kabinet brak met dit principe en herstelt dit niet in de voorliggende begroting, in weerwil van de motie-Hirsch, de motie-Huizinga-Heringa, en internationale afspraken. Dit amendement herstelt de koppeling volledig voor het begrotingsjaar 2026. Dit leidt tot een verhoging van het budget in 2026 met 355 miljoen euro.

De dekking wordt gevonden in amendementen op het Belastingplan voor 2027. De opbrengsten hiervan worden met een kasschuif in 2026 geplaatst. Indiener verwijst hierbij naar de voorstellen uit de moties van Jetten, Timmermans, Bontenbal, Dijk, Ouwehand, Dassen, Van Baarle, Bikker ingediend bij de Algemene Politieke Beschouwingen 2024 (Kamerstukken II 2024/25, 36 600, nrs. 12 en 13). Hierbij is goed gekeken naar de doorgerekende verkiezingsprogramma's van partijen van links tot rechts. Deze aanvullende middelen kunnen via artikel 5.4 worden verdeeld over de begrotingsposten waarop het hardst bezuinigd is.

Verworpen. Voor: SP, Volt, PvdD, GroenLinks-PvdA, ChristenUnie en DENK.

Ingetrokken amendement

Begrotingsstaat artikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid, water en klimaat

Begrotingsstaat artikel 3 Sociale vooruitgang

Begrotingsstaat artikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet

8 (Yesilgöz-Zegerius en Van der Plas) over dekking voor structureel aanvullende middelen voor de politie

datum 24 maart 2026

blad 12

Dit amendement dient ter dekking van het amendement van de leden Yeşilgöz-Zegerius en Van der Plas op de J&V-begroting (36 800-VI) om structureel € 75 mln voor de politie vrij te maken. Indieners verlagen daartoe voor 2026 de uitgaven aan ontwikkelingshulp vanuit de beleidsmatig gereserveerde en niet-juridisch verplichte middelen op beleidsartikelen 2, 3 en 5 van de BHO-begroting en beogen ook voor de jaren daarna de extra uitgaven voor de politie te dekken vanuit de BHO-begroting. Hierbij wordt beoogd uitgaven aan noodhulp en opvang in de regio niet te raken.

Ingetrokken.